

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

NR
44

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

RYNEK CUKRU

stan i perspektywy

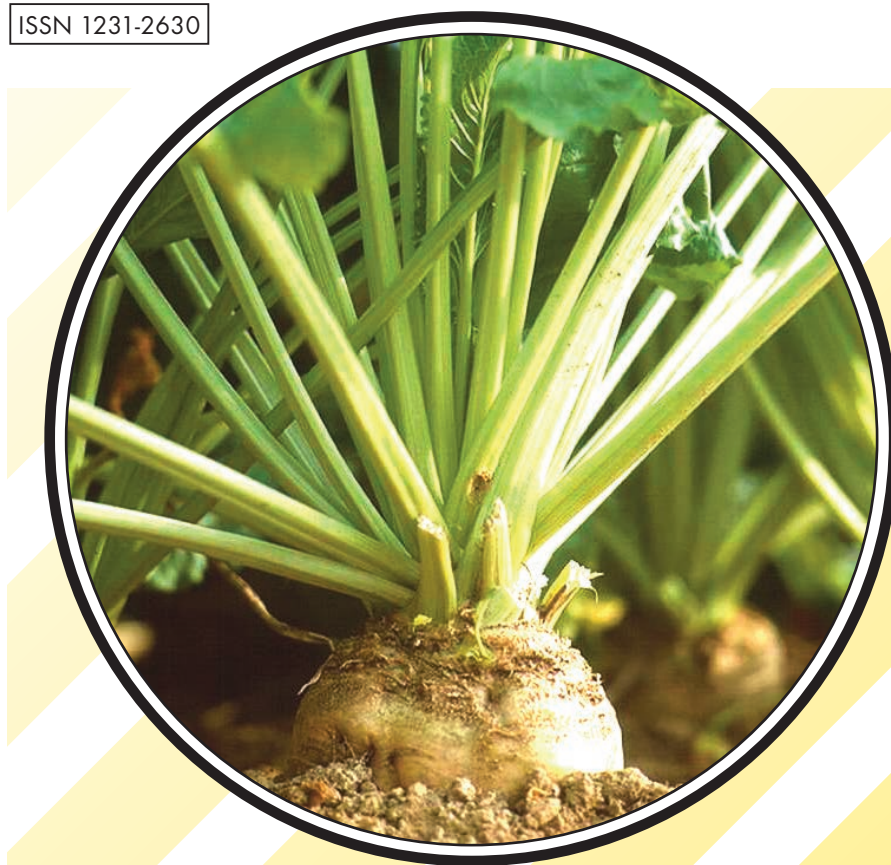
R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1992 ROKU

ISSN 1231-2630

ANALIZY RYNKOWE

Redaktor naczelny
Jadwiga Seremak-Bulge

KWIECIEŃ 2017

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Waldemar Sochaczewski (przewodniczący)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny)
Piotr Szajner (sekretarz redakcji)
Maria Zwolińska
Tadeusz Chrościcki
Krystyna Świetlik
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Barbara Domaszewicz
Jarosław Ołowski

KOMITET REDAKCYJNY:

Maria Zwolińska, Andrzej Kowalski, Jadwiga Seremak-Bulge, Piotr Szajner, Marzena Trajer,
Ewa Machowina

REDAKTOR RYNKU CUKRU:

Piotr Szajner

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner
SKŁAD I DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 700 egz. Ark. wyd. 3,79

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Uwarunkowania makroekonomiczne <i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	5
II. Zmiany regulacji rynkowych w Unii Europejskiej <i>dr inż. Piotr Szajner</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	6
III. Sytuacja na rynku światowym <i>mgr inż. Krzysztof Hryszko</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	7
IV. Produkcja buraków cukrowych <i>dr inż. Piotr Szajner</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	13
V. Stan przemysłu cukrowniczego <i>dr inż. Piotr Szajner</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	18
VI. Popyt i ceny <i>mgr inż. Krzysztof Hryszko</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	24
VII. Handel zagraniczny <i>dr inż. Piotr Szajner</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	29
VIII. Działania Agencji Rynku Rolnego na rynku cukru <i>mgr inż. Martyn Mieczkowski</i> <i>Agencja Rynku Rolnego</i>	32
IX. Inne środki słodzące <i>dr inż. Piotr Szajner</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	34
Aneks	36

Według danych ARR w sezonie 2016/2017 produkcja cukru w Polsce z uwzględnieniem cukru pozakwitowego przeniesionego z poprzedniego sezonu wyniosła 2049,6 tys. t i była o 17,5% większa niż w sezonie 2015/2016. Produkcja była większa od kwoty produkcyjnej (1405,6 tys. t). Z buraków cukrowych zebranych w 2016 r. wytworzono 1959,4 tys. t cukru, tj. o 33,8% więcej niż przed rokiem.

W 2016 r. według wstępnych danych GUS powierzchnia uprawy buraków cukrowych wzrosła do 206 tys. ha, a średni plon do 655 dt/ha. W rezultacie zbiory korzeni zwiększyły się o 44% do 13,5 mln t. Technologiczny plon cukru, który uwzględnia plony i zawartość cukru, wyniósł 10,3 t/ha, wobec 8,5 t/ha w 2015 r.

Proces koncentracji uprawy buraków cukrowych uległ wyraźnemu spowolnieniu. Liczba plantatorów w 2016 r. wyniosła 34 tys. i była taka sama jak przed rokiem. W związku z większym arealem uprawy powierzchnia średniej plantacji wzrosła do 6,1 ha. Baza surowcowa krajowego przemysłu cukrowniczego nadal jest bardziej rozdrobniona niż u głównych konkurentów z UE-15. W 2016 r. nie nastąpiły zmiany strukturalne w przemyśle cukrowniczym. Buraki cukrowe były przetwarzane w 18 cukrowniach, które funkcjonują w strukturach czterech koncernów cukrowniczych.

Według wstępnych danych GUS średnia cena skupu buraków cukrowych w 2016 r. spadła o 2,4% do 116,6 zł/t.

Głównym powodem spadku cen była duża produkcja cukru pozakwitowego, który produkowany jest z buraków cukrowych skupowanych po niższych cenach. Według badań IERiGŻ-PIB wysokie plony zrekomensowały jednak niewielki spadek cen skupu i skutkowały nieznaczną poprawą dochodowości uprawy.

Zużycie cukru w Polsce systematycznie rośnie. W 2016 r. wyniosło ono 1690 tys. t i było o 0,3% większe niż przed rokiem. Wzrost zużycia w przemyśle spożywczym został zniwelowany spadkiem konsumpcji w gospodarstwach domowych. W okresie trzech kwartałów 2016 r. przeciętna konsumpcja miesięczna cukru nieprzetworzonego w gospodarstwach domowych zmniejszyła się o 8,2% do 1,0 kg/osobę. Powodem tego były wysokie ceny detaliczne.

W 2016 r. wzrosły ceny cukru na krajowym rynku. W grudniu 2016 r. średnia cena zbytu cukru workowanego była o 21,4% wyższa niż w analogicznym okresie 2015 r., a cena zbytu cukru paczkowanego wzrosła o 27,3%. W handlu detalicznym ceny cukru od grudnia 2015 r. do grudnia 2016 r. wzrosły o 29,9%.

Wyższe ceny światowe i zbytu oraz duża produkcja cukru w kampanii 2016/2017 skutkowały wzrostem przychodów i znaczącą poprawą wyników finansowych przemysłu cukrowniczego. W 2016 r. zysk netto wyniósł 955 mln zł i był ponad trzykrotnie większy niż

w 2015 r. (ok. 280 mln zł). Rentowność netto wyniosła 17% przychodów netto i była dużo wyższa niż średnio w przemyśle spożywczym.

W 2016 r. nastąpiło pogorszenie wyników handlu zagranicznego cukrem, a zdecydował o tym duży wzrost importu, którego nie zrekomensował wzrost eksportu. Wolumen eksportu zwiększył się o 7,6% do 464,9 tys. t, a import wzrósł prawie dwukrotnie do 229,7 tys. t. Dodatkowo saldo wymiany wyniosło 235,2 tys. t i było o 25% mniejsze niż przed rokiem. W ujęciu wartościowym dodatkowo saldo zmniejszyło się o 9,8% do 119,4 mln EUR. W handlu zagranicznym produktami spożywczymi o dużej zawartości cukru utrzymały się wzrostowe tendencje.

W 2017 r. powierzchnia uprawy buraków cukrowych wzrosła do 220 tys. ha. W warunkach średnich plonów ok. 630 dt/ha zbiory mogą wynieść ok. 13,9 mln t, co umożliwi produkcję ok. 2100 tys. t cukru. Produkcja będzie większa od krajowego zużycia (ok. 1720 tys. t). Uwzględniając rafinację cukru surowego konieczny będzie duży eksport. W 2017 r. nastąpi reforma regulacji rynkowych, a główną zmianą będzie likwidacja kwot produkcji i minimalnej ceny skupu. W konsekwencji producenci cukru większe jego ilości będą mogli sprzedawać na krajowym i unijnym rynku. Jeżeli na światowym rynku utrzymają się wysokie ceny cukru, to podmioty sektora cukrowniczego osiągną bardzo dobre wyniki finansowe.

Tabela 1

Produkcja i rozdysponowanie cukru (tys. t)

Wyszczególnienie	2013/14	2014/15	2015/16 ^{a)}	2016/17 ^{a)}	2017/18 ^{b)}
Produkcja	1 761	2 033	1 744	2 049	2 100
Import	220	200	122	200	180
Zużycie krajowe	1 650	1 700	1 705	1 700	1 730
Eksport	470	550	435	550	550
Wskaźnik samowystarczalności (%)	107	119	102	120	121

^{a)} Dane nieostateczne.

^{b)} Prognoza IERiGŻ-PIB.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ARR i MF.

SUMMARY

In accordance with the AMA data, the production of sugar in Poland in the 2016/2017 season, including non-quota sugar carried forward from the previous season, amounted to 2,049.6 thousand tonnes and was by 17.5% higher than in the 2015/2016 season. The production was greater than the production quota (1 405.6 thousand tonnes). Sugar beets harvested in 2016 were processed into 1,959.4 thousand tonnes of sugar, i.e. by 33.8% more than in the previous year.

In 2016, according to the preliminary GUS data, the sugar beet cultivation area increased to 206 thousand ha and the average yield to 655 dt/ha. As a result, root harvests increased by 44% to 13.5 million tonnes. The technological sugar yield which takes into account yields and sugar content, amounted to 10.3 t/ha, when compared to 8.5 t/ha in 2015.

The process of concentration of the sugar beet cultivation has slowed down clearly. The number of planters in 2016 amounted to 34 thousand and was the same as in the previous year. In connection with the larger acreage of cultivation, the average plantation area increased to 6.1 ha. The resource base of the domestic sugar industry is still more fragmented as compared to the major EU-15 competitors. In 2016, the structure of the sugar industry did not change. Sugar beets were processed in 18 sugar plants which operate within the structure of four sugar concerns.

According to the preliminary GUS data, the average procurement price of sugar

beets in 2016 dropped by 2.4% to PLN 116.6 per tonne. The main reason for the drop in the prices was the high production of non-quota sugar which is produced using sugar beets purchased at lower prices. According to the IAFE-NRI studies, the high yields compensated for a slight decline in the procurement prices and contributed to a slight improvement in the profitability of their cultivation.

The consumption of sugar in Poland is regularly growing. In 2016, it amounted to 1,690 thousand tonnes and was higher by 0.3% than in the previous year. The increase in consumption in the food industry was offset by a decline in consumption in households. In three quarters of 2016, the average consumption of raw sugar in households decreased by 8.2% to 1.0 kg per capita. The reason were the high retail prices.

In 2016, the prices of sugar in the domestic market increased. In December 2016, the average sales price of bagged sugar was by 21.4% higher than in the same period of 2015, and the sales price of packed sugar increased by 27.3%. In retail, from December 2015 to December 2016 the prices of sugar rose by 29.9%.

The higher global and sales prices as well as the large production of sugar in the 2016/2017 campaign resulted in the revenue growth and a significant improvement in the financial performance of the sugar industry. In 2016, net profit amounted to PLN 955 million and was more than three times higher than in 2015 (about PLN 280 million).

The net profitability amounted to 17% of net revenues and was much higher than on average in the food industry.

In 2016, the performance of foreign trade in sugar deteriorated and this was determined by the high increase in the import which was not compensated for by the export. The volume of export increased by 7.6% to 464.9 thousand tonnes while that of import increased almost twice to 229.7 thousand tonnes. The positive balance of trade amounted to 235.2 thousand tonnes and was lower by 25% than in the previous year. In value terms, the positive balance decreased by 9.8% to EUR 119.4 million. Upward trends in foreign trade in food products with high sugar content continued.

In 2017, the sugar beet cultivation area increased to 220 thousand ha. Under average yield conditions, i.e. 630 dt/ha, harvests may amount to approx. 13.9 million tonnes which will make it possible to produce approx. 2,100 thousand tonnes of sugar. Production will be higher than the domestic consumption (about 1,720 thousand tonnes). Taking into consideration refining raw sugar, the large volume of export will be required. In 2017, the market regulations will be reformed and the major change will be the abolition of the production quotas and minimum procurement prices. As a consequence, sugar producers will be able to sell its larger amounts in the domestic and EU market. If the upward trend in sugar prices in the world market continues, the financial performance of the sugar industry entities will be very good.

Table 1
Production and distribution of sugar (thousand tonnes)

Specification	2013/14	2014/15	2015/16 ^{a)}	2016/17 ^{a)}	2017/18 ^{b)}
Production	1,761	2,033	1,744	2,049	2,100
Import	220	200	122	200	180
Domestic consumption	1,650	1,700	1,705	1,700	1,730
Export	470	550	435	550	550
Self-sufficiency rate (%)	107	119	102	120	121

^{a)} Inconclusive data.

^{b)} IAFE-NRI forecast.

Source: IAFE-NRI study based on data from the Central Statistical Office, Agricultural Market Agency and the Ministry of Finance.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukążą się:

1. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (45) • kwiecień 2017,
2. Rynek środków produkcji dla rolnictwa (44) • kwiecień 2017,
3. Rynek mleka (52) • maj 2017,
4. Rynek ryb (26) • maj 2017,
5. Rynek drobiu (51) • maj 2017,
6. Rynek zbóż (52) • maj 2017,
7. Rynek mięsa (52) • czerwiec 2017,
8. Rynek rzepaku (50) • czerwiec 2017,
9. Rynek owoców i warzyw (50) • czerwiec 2017,
10. Rynek wyrobów tytoniowych (5) • czerwiec 2017.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 636 w godzinach 8:00-16:00.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4) pokój numer 3.

Prenumerata roczna wersji papierowej lub elektronicznej 1 egz. (1 numer) w 2017 r. wynosi 21 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przysyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433
W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług intrologatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (1 zeszyt) w 2017 roku wynosi 21 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-46-36 e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>